ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง
ที่หน่วยบริการปฐมภูมิบ้านแท่นคอกไม้ ตำบลสบเตี๊ยะ
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางบุญศรี ปันติ๊บ

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ชมนาด พจนามาตร์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณ ทรัพย์ไพบูลย์กิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดูแลตนเองเป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำด้วยตนเองเพื่อการมีสุขภาพและ ความเป็นอยู่ที่ดี ลดการพึ่งพาผู้อื่นทั้งในขณะปกติและยามเจ็บป่วย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง ประชากรที่ศึกษาคือผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง ที่มารับการรักษาที่หน่วยบริการปฐมภูมิบ้านแท่นดอกไม้ ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบ สัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความคันโลหิตสูงของบุญศรี นุเกตุ (2541) ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีของโอเริ่มและคณะ (1995) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน กรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2549 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแล ตนเองโคยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นพฤติกรรมการดูแลตนเองออกเป็น 3 ด้าน พบว่าพฤติกรรมการดูแลตนเองที่จำเป็นโดยทั่วไปและพฤติกรรมการดูแลตนเองที่จำเป็นตามระยะ พัฒนาการมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการดูแลตนเองที่จำเป็นตามภาวะ เบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายังมีผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงบางส่วนที่ยังมี พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง เพื่อให้มีพฤติกรรมการดูแล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Self-care Behaviors of Persons with Hypertension at

Ban Tandokmai Primary Care Unit, Sob Tae Subdistrict,

Chom Thong District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Boonsri Pantip

Degree Master of Nursing Science (Community Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Chomnard Potjanamart Chairperson

Assistant Professor Pornpun Subpaiboongid Member

ABSTRACT

Self-care behaviors can promote individual well being and reduce the dependency from others either in the healthy situation or the sick. The objective of this descriptive study was to evaluate the self-care behaviors of persons with hypertension. The population was 150 persons with hypertension that received services at Ban Tandokmai Primary Care Unit, Sob Tae subdistrict, Chom Thong district, Chiang Mai province. The instrument used was a questionnaire which was developed by Bunsri Nugate (1998) for Self-care Behaviors among hypertensive elderly based on Orem's Self-care Theory (1995). Data were collected during July to August 2006 and analyzed by using descriptive statistics.

The results revealed that this population had an average score for self-care behaviors at a moderate level. When classified into 3 parts; the universal self-care requisites and developmental self-care requisites were at moderate level and health-deviation self-care requisites was at a good level.

The results of this study indicate that there are some persons with hypertension in this group who still have inappropriate self-care behaviors. Thus, the health care providers and responsible organizations should provide knowledge based on the hypertension self-care behaviors to this group in order to promote the right way to perform self-care behaviors.